

www.martinus.hu

Martinus

a Szombathelyi Egyházmegye havilapja

X. ÉVFOLYAM 6. SZÁM • 2017. JÚNIUS • ÁRA: 200 FT

„Az elbátortalanodás kísértésével
szemben imádkozzatok
továbbra is az Úrhoz,
hogy küldjön
munkásokat aratásába.”

(Ferenc pápa)

Jubiláns papjaink

18 áldozópap ünnepli idén
szentelési jubileumát
4-5. oldal

Szent László oltalma alatt

Pál Ferenc írása
13. oldal

„Jézus Szíve, benned reménylők üdvössége”

Interjú dr. Horváth Lajos atyával
14-15. oldal

„Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint ha valaki életét adja barátaiért” (Jn 15,13)

Bemutatkozik a szentelendő

Kaszás Csabának hívnak, Zalaegerszegről származom. Általános iskolai és gimnáziumi tanulmányaimat a zalaegerszegi Mindszenty József Általános Iskola, Gimnázium és Kollégiumban végeztem. Papszenteléshez közeledve egyre többet gondolok arra, hogy milyen nagy feladattal leszek megbízva. A rám bízottakért időmet, energiámat és egész életemet fogom adni. Sokat gondolkoztam, hogy milyen jelmondatot válasszak. Végül azt a szentírasi részt választottam, amely már szemináriumba jövetelem előtt is sokat jelentett számomra. „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint ha valaki életét adja barátaiért.” (Jn 15,13) Ez a mondat a tanulmányok alatt is egyre jobban és jobban belém vésődött. Hiszen Jézus volt az, aki életét adta értünk és ezáltal váltotta meg az egész világot. Nekem pedig ezt kell hirdetnem, nemcsak szavaimmal, hanem a tetteimmel is. A tettekkel való hirdetést pedig csak szeretettel lehet tenni.

De ennek a szeretetnek milyennek kell lennie? Chiara Lubich mondta: „Aki Isten szeretetével tudja szeretni a többiket, aki Krisztust látja mindenki bennében.” Ez a maximális mérce, amit nagyon nehéz elérni, de törekszem rá. Ennek az eléérését saját erőből nem tudnám, ezért az Isten az, aki erőt ad.

Hiszen Ő az, aki kiválasztott és kegyelmét adja számomra, rajtam már csak annyi múlik, hogy elfogadjam segítségét és együtt dolgozzam az általa adott segítséggel. Persze ez sem lesz egyszerű, de bízom Istenben. Carlo Carretto írja egyik művében: „Azt tudom, hogy bízom Benne. Tudom, Ő nem az a típus, aki csak eljátszadozik velem. Tudom, hogy hűséges... Akkor is bízom Benne, amikor próbára teszi ezt a bizalmat, és egyszerűen semmit sem értek.” Bízom az Úrban és remélem, hogy hűséges tudok hozzá lenni. Mindig is nehéz volt döntést hozni és még nehezebb a döntéshez hűségesnek lenni. Most az Isten azt kéri tőlem, hogy döntsek mellette, én pedig bízom benne, és tudom, hogy nem vagyok egyedül ebben a döntésemben. Hiszen akiben bízom, Ő velem van és segíteni fog, akármilyen nehézség is fog előttem állni.

Kérem a kedves Olvasók imádságát, hogy Isten akarata szerinti pap lehessen és az Ő hűséges szolgájának bizonyuljak. Ezen kívül szeretném kérni, hogy buzgón imádkozzanak új papi hivatásokért is, hogy legyenek ma is fiatalok, akik merik vállalni ezt a szép szolgálatot. *Kaszás Csaba*

Martinus
www.martinus.hu
a Szombathelyi Egyházmegye havilaga

Főszerkesztő: Ipacs Bence • **Szerkesztők:** Déri Péter, H. Pezenhófer Brigitta, Kovács József, Molnár Péter, Salamon Viktória, Teklits Tamás • **Nyomdai kivitelezés:** Nyomdai ötletek Kft. (7100 Szekszárd, Ybl M. u. 3.) • **Felelős vezető:** Jankovics Zoltán • **Kiadó:** Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3.) • **Telefon:** 94/513-191 • **E-mail:** info@martinuskiado.hu • **Internet:** www.martinuskiado.hu

• **Felelős kiadó:** Teklits Tamás igazgató • **ISSN 2060-145X** • Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.

Akikért hálát adunk

Papi jubileumokban bővelkedik idei esztendőnk, amikor 18 áldozópap életének kiemelkedő állomásához elérkezve a 115. zsoltárban szereplő kérdő mondatot felteszi: „Mit adhatnék én az Úrnak a sok jóért, amit ő nekem juttatott?” A jubiléumok nevében válaszolhatunk is erre a kérdésre az említett zsoltár folytatásával: „Fölemelem az üdvösség kelyhét, és segítségül hívom az Úr nevét!”

Ebben az évben Isten kegyelméből két vasmisés kézpár is felemelheti az üdvösség kelyhét, **dr. Horváth Lóránt Ödön** nyugalmazott premontrai apát és **dr. Geosits István** nyugalmazott főiskolai docens személyében.

Nyolc paptestvérünk ünnepli gyémántmiséjét: **Bajner István, Bencze Sándor, Brenner József, dr. Gyürki László, dr. Horváth Lajos, Pavlics István, Sámbockréthy Péter és Szabó Alajos SVD.** Nekik az 50-es évek egyházellenes légkörében, mint a papi hivatás iránt vágyat érző fiataloknak sok-sok nehézséggel kellett szembesülniük. „Halálra szántak, mégis élünk” – olvashatjuk az erről a korról szóló magyar egyháztörténelmi kiadványt, amelynek címe nagyon is ráillik gyémántmisés oltártestvéreinkre, akik Brenner János brutális kivégzésének évében kezdték el papi működésüket.

Az 50 évvel ezelőtt szenteltek közül külön is köszöntjük **dr. Márfi Gyula** veszprémi érsek atyát, valamint **dr. Rátkai László** jáki és **dr. Koltai Jenő** celldömölk-alsósági esperesplébános atyákat. Talentumokkal bőven megáldott főpapokra és papjainkra jól illenek Carlo Caretto *Levelek a sivatagból* című könyvéből vett sorok: „Ne próbáld értelmi szinten elérni Istent: soha nem fog sikerülni. Érd el a szeretetben: ez, ami lehetséges.”

Végül ezüstmisés papjainkért is hálát adunk az Aratás Urának: **Kiss László** pákai plébános, **Németh Tamás** vépi plébános, **Vas Csaba** salköveskúti plébános, **Wimmer Roland**, a sárvári Szent Miklós Plébánia lelkipásztora és **Horváth Achilles**, a szombathelyi Szent Erzsébet-templom plébánosa 25 évvel ezelőtt szentelődött áldozópappá. Ők még valóban nemcsak imádkozhatják, hanem életkorukból adódóan tettekre is válthatják a szentmise egyik kánonjának (VII.B.) sorait: „Nyisd meg szemünket, hogy észrevegyük, ha valaki gondokkal küzd, adj ajkunkra vigasztaló szavakat, ha elmagányosodott és reményvesztett emberekkel találkozunk.” Bőven akad tennivalójuk, ha ezeken a sorokon elgondolkozunk és azt papjainkra vonatkoztatjuk.

Egyházmegyénkben immár hagyománnyá vált, hogy a papszentelési szentmisében – amely június 17-én, 10 órakor a Székesegyházban kezdődik – a jubiléum oltártestvérekkel közösen is hálát adunk. A kedves Olvasót ezen túl arra is biztatjuk, hogy leendő újmiséstünkkel és a felsorolt paptestvéreinkkel együtt mondjunk mi is *Te Deumot*, és eközben folyamatosan viseljünk szívünkön a papi hivatások utánpótlásának ügyét is, például a Brenner János Imaszövetség tagjaként.

Fekete Szabolcs Benedek

Érdeklődés hiányában...

...a jövő évi papszentelés elmarad – lehetne mondani, némileg ironikusan, de tény, hogy ha addigra ki is nevezzük az új szombathelyi megyéspüspököt, papot szentelni a dolgok mostani állása szerint egy ideig nem fog. Hosszú évek óta nem volt erre példa Szombathelyen, a paphiány azonban most ilyen oldaláról is megmutatja magát.

Ferenc pápa az idei Hivatások Világnapjára írt üzenetében a keresztény hivatás missziós oldaláról elmélkedett, megjegyezve, hogy nem beszélhetünk soha a hivatások ápolásáról és a keresztény misszióról a kitartó és szemlélődő imádság nélkül. „Erre, az Úrral való bensőséges barátságra szeretnék bátorítani benneteket, főként azért, hogy kérjetek az égtől új papi és szerzetesi hivatásokat. Isten népének szüksége van rá, hogy olyan pásztorok vezessék, akik az Evangélium szolgálatára szentelik életüket. Ezért azt kérem az Egyházban lévő plébániai közösségektől, egyesületektől és a számos imacsoporttól: az elbátortalanodás kísértésével szemben imádkozatok továbbra is az Úrhoz, hogy küldjön munkásokat aratásába, adjon az Evangéliumot szerető papokat, akik képesek testvéreik társául szegődni és így Isten irgalmas szeretetének élő jelévé válni” – írta a Szentatyá.

A hivatásokért való rendszeres imádságot szolgálja a Brenner János Imaszövetség, melynek tagjai vállalják, hogy naponta elimádkoznak egy felajánló imát és egy tized rózsafüzért papi és szerzetesi hivatásokért. Mindazokat, akik vállalják ezt az áldozatot, szeretettel várjuk az Imaszövetség tagjai közé! Jelentkezni a Püspöki Hivatalon keresztül lehet (postacím: 9701 Szombathely, Pf. 41., e-mail: szombathely@katolikus.hu, telefon: 94/312-056).

Ipacs Bence

Jubilánsok képtára

VASMISÉSEK

Dr. Geosits István

Dr. Horváth Lóránt Ödön
OPraem

Dr. Gyürki László

Dr. Horváth Lajos

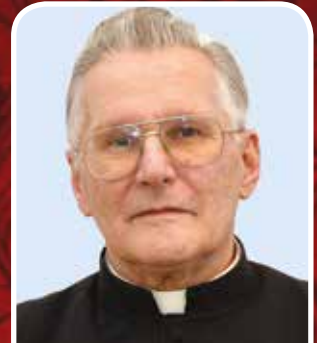
GYÉMÁNTMISÉSEK

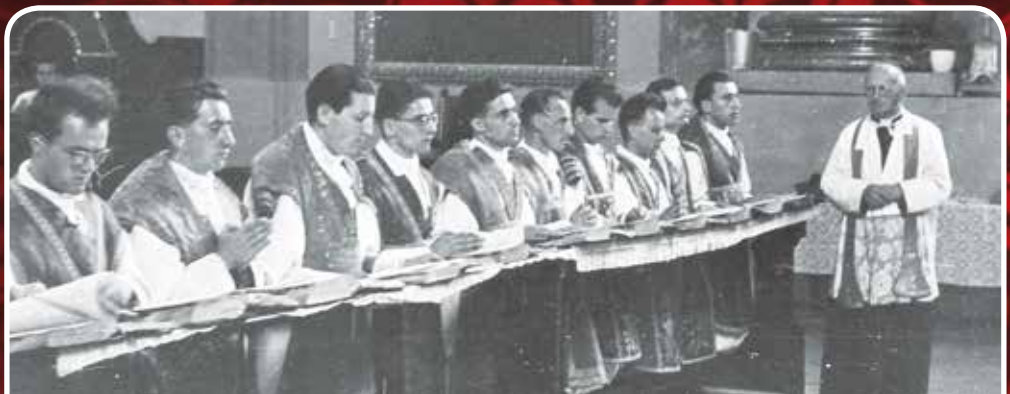
Bajner István

Bencze Sándor

Brenner József

Papszentelés a Székesegyházban, 1957. június 23. (Brenner József gyűjteményéből)

Pavlics István

Sámbockréthy Péter

Szabó Alajos SVD

ARANYMISÉSEK

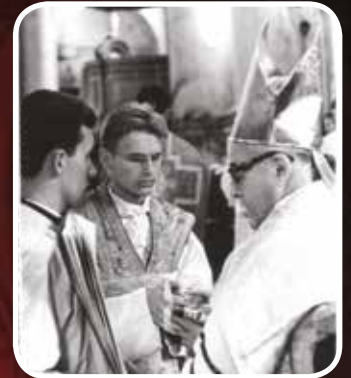
Dr. Koltai Jenő

Dr. Rátkai László

Dr. Márfi Gyula

Papszentelés a Székesegyházban, 1967. június 18. (Dr. Rátkai László gyűjteményéből)

EZÜSTMISÉSEK

Horváth Pál Achilles OFM

Kiss László

Németh Tamás

Vas Csaba

Wimmer Roland

„Mennyei Atyám, te minden érdemem nélkül kiválasztottál arra,
 hogy részesedjem Krisztusnak,
 a te Fiadnak örök papságában és Egyházadat szolgáljam.
 Add, hogy az evangéliumnak szelíd, de rendíthetetlen hirdetője legyek,
 és kegyelmed hűséges kiosztójának bizonyuljak.”

(Papszentelési évfordulón mondható szentmise könyörgése)

RÖVID HÍREK

410 év után először hagyta el Győr városát Szent László király koponyacsont-ereklyéje. A relikviát, amit a nagyváradi Szent László-ünnepségre szállítottak, május 13-án Debrecenben, a Szent Anna-székesegyházban is fogadták.

A Veszprémi Főegyházmegye társvédőszen-tjét, Boldog Gizellát ünnepelték május 13-án a megyeszékhelyen. A hagyományos főegyházmegyei zarándoklaton az ünnepi szentmise főcelebránsa Márfi Gyula érsek, szónoka Tamás József gyulafehérvári segédpüspök volt.

A pápa május 13-án, szombaton délelőtt szentté avatta Ferenc és Jácinta látnok gyermekeket a Mária-jelenések 100. évfordulójának emléknapján. A szertartás végén a pápa külön köszöntötte a betegeket és beszédet mondott.

„Isten gyermekei vagyunk” mottóval szerveztek görögkatolikus gyermekbúcsút május 13-án a nyíradonyi Szent Mihály iskola munkatársai a máriapócsi kegyhelyen, a Hajdúdorogi Főegyházmegye és többek között a három görögkatolikus egyházmegyei karitás támogatásával.

Május 13-án a kaposvári Nagyboldogasszony-székesegyházban püspökké szentelték Varga Lászlót. A szentelés szertartását Erdő Péter bíboros, prímás vezette, a társszentelők Alberto Bottari de Castello apostoli nuncius és Balás Béla emeritus kaposvári megyéspüspök voltak. Varga Lászlót, a Kaposvári Egyházmegye általános helynökét Ferenc pápa március 25-én nevezte ki kaposvári püspökké.

AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA: KOVÁCS JÓZSEF
A HÍREK FORRÁSA: MAGYAR KURÍR

„Ma láttam a Szűzanyát”

„Megjelent az égen [...] egy napba öltözött asszony”: tanúsítja a patmoszi látnok a Jelenések könyvében (Jel 12,1), és azt is megjegyzi: az asszony arra készült, hogy gyermeket hozzon világra. Azután az evangéliumban azt hallottuk, hogy Jézus így szól tanítványához: „Nézd, ő a te anyád” (Jn 19,26–27). Van anyánk! Egy „gyönyörű asszony”, ahogy a fatimai látnokok mondták egymás között a hazafelé tartó úton, azon a száz évvel ezelőtti áldott napon, május 13-án. Azon az estén Jácinta nem tudta megállni, hogy ne fedje fel a titkot anyukájának: „Ma láttam a Szűzanyát.” Látták a mennyei Anyát. Sokan megpróbálták abba az irányba nézni, ahová ők néztek, de ők nem látták Máriát. A Szűzanya nem azért jött ide, hogy lássuk őt: erre ott lesz az egész örökkévalóság, természetesen, ha a mennybe jutunk.

Hanem azért jött, hogy előre figyelmeztessen minket a kárhozát veszélyére, ide vezet ugyanis a – gyakran felkínált és másokra kényszerített – Isten nélküli, az Istent teremtményeiben gyalázó élet; és hogy emlékeztessen minket Isten világosságára, amely bennünk lakik, és betakar bennünket, mert miként az első olvasmányban hallottuk, „a gyermek elragadtatott Istenhez” (Jel 12,5). És Lúcia szavai szerint a három kiváltságos [látnok] Isten világosságában találta magát, amely a Szűzanyából sugárzott. Mária befedte őket a világosság palástjával, amelyet Isten adott neki. Sok – ha nem minden – zarándok hite és érzései szerint Fatima főleg a világosságnak ez a palástja, amely betakar bennünket itt, mint ahogy a föld bármely másik helyén, amikor a Szűzanya oltalma alá futunk, hogy kérjük őt, amint a „Salve Regina” tanítja nekünk: „Mutasd meg nekünk Jézust!”

Mária oltalma alatt legyünk a hajnal őrszemei, akik képesek meglátni az Üdvözítő Jézus valódi arcát, azt, amely felragyog húsvétkor, és képesek felfedezni az Egyház fiatal és szép arcát, amely akkor ragyog, amikor az Egyház missziós, befogadó, szabad, hűséges, szegény az eszközökben, de gazdag a szeretetben!

Ferenc pápa

részlet a fatimai látnokok szentté avatási homíliájából

A házasság érvényesítése II.

A házasság érvényesítése olyan jogi művelet, amelynek segítségével az érvénytelen házasság érvényessé válik. Az érvényesítés tehát feltételezi, hogy a házasság érvénytelen vagy nem létező legyen. Ha érvényes volt a házasság, akkor nem érvényesítésről beszélünk, hanem csak arról, hogy a házasságról kinyilvánítják, hogy érvényes volt.

Az érvénytelenség két dolgot feltételez. 1.) A házasságot úgy kötötték, hogy valamilyen módon megtartották ugyan az előírt formát, de az valami miatt hiányos volt. 2.) A házasságot ugyan megkötötték, ám az valamilyen ok miatt objektíve érvénytelen.

Az érvényesítés során figyelni kell az érvénytelenség okára, amik a következők lehetnek: 1.) a felek beleegyezésének hiánya; 2.) az egyik fél beleegyezésének hiánya; 3.) örökös isteni jogú akadály fennállása; 4.) isteni jogú akadály fennállása, amely az idő múltával vagy egyéb módon megszűnhet; 5.) tisztán egyházi akadályozó tényezők.

Egy jogcselekmény érvényességéhez három elem egyidejű megléte szükséges: 1.) jogi formások; 2.) a jog által kifejezetten az érvényességhez megköveteltek; 3.) az, ami lényegében a cselekményt alkotja.

Nem létezőnek azt a jogcselekményt nevezzük, amelyből hiányzik valamelyik lényegi elem. Egyszerűen semmis az a jogcselekmény, amiből hiányzik a törvény által meghatározott valamely konkrét követelmény, úgy hogy a lényegi elemeiben létező cselekmény ezáltal jogilag hatástalan marad. Jogilag hatásos az a cselekmény, amely az érvényes cselekményből származó jogi hatásokat produkálja. A házasság esetében a jogcselekmény nem létezése származhat vagy a házassági beleegyezés hiányosságából, vagy a valóban a házasság tárgyát képező dolgok hiányosságából.

Világosan kell látni az alábbi különbséget: más a házassági beleegyezés és más a házassági szerződés nemlétezése. Ha ugyanis nincs házassági beleegyezés, akkor nincs házassági szerződés sem, mivel annak éppen a létesítő oka hiányzik. Létezhet azonban házassági beleegyezés, de mégsem jön létre a házasság, mivel nincs meg a házassodás tárgyát képező objektum.

Déri Péter

A SZENTSÉGEK LITURGIÁJA

A kiengesztelődés szertartása I.

A mint már korábban szoltunk róla, a bűnbánat szentségének több formája van. Egyetlen rendes módja az, amelyben a gyónó egyénileg megvallja bűneit, majd feloldozást nyer. Ennek azonban többféle szertartása is lehet.

A leggyakoribb az egy megtérő kiengesztelődésének szertartása, melyre mind a pap, mind a gyónó külön felkészül. A pap segítségével hívja a Szentlelket, hogy tőle világosságot és szeretetet kapjon, a megtérő pedig megvizsgálja életét és kéri Istentől bűnei bocsánatát.

A szentgyónás kezdetén a pap olvashat rövid szentírási szakaszt, hogy Isten ígéje megvilágosítsa a hívőt a bűnök helyes megismerésére, megtérésre hívja és bizalomra indítsa Isten irgalmas szeretete iránt. Ezután, ha a gyónó nem ismeri a gyóntatót, jó, ha röviden beszámol személyi körülményeiről, majd pedig megmondja utolsó gyónásának idejét és megvallja bűneit, valamint esetleges nehézségeit a keresztény élet megvalósítása kapcsán.

A gyóntató alkalmas tanácsokat ad a megtérőnek, majd elégtételt szab ki, ami lehet imádság, önmegtágadás, a felebaráti szeretet gyakorlása vagy az irgalmasság cselekedetei.

Ezt követően a megtérő kifejezi bűnbánatát és életének megújítására való komoly szándékát az ún. bánatima által, a pap pedig két kezét vagy legalább jobbát a gyónó feje fölé terjeszti és elmondja a feloldozás szövegét: „Isten, a mi irgalmas Atyánk, aki szent Fiának kereszthalála és feltámadása által kiengesztelte önmagával a világot, és kiárasztotta a Szentlelket a bűnök bocsánatára, az Egyház szolgálata által bocsásson meg neked és adja meg a békét! És én feloldozlak téged bűneidről az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében.” Míg a befejező szavakat mondja, keresztet vet a megtérőre, aki Ámen-nel felel. Végül Isten dicsőítése és a megtérő elbocsátása következik.

Ipacs Bence

Brenneres diákok Erdélyben

▲ Április 26-30. között a Határtalanul program keretében 52 diák és 6 kísérő pedagógus tölthettek 5 felejthetetlen napot Erdélyben. Kirándulásuk során láthatták Nagyváradot, Kolozsvárt és Erdély számtalan természeti szépségeit.

▼ Május 8-án befejeződött a Szombathelyi Katolikus Egyetemi Lelkészség tavaszi szemeszterének nyitott előadásorozata. Varga Gyöngyi PhD, evangélikus lelkész előadásában az Egyház női dimenzióiról beszélt.

Az Egyház női dimenziói

Ministráns focibajnokság Jákon

▲ Május 6-án rendezték meg a Jáki Esperesi Kerület ministráns focikupa bajnokságát. A megmérettetésen 3 település ministránsai vettek részt. A csesztregi egyházmegyei döntőn a jáki kerületet a győztes jáki csapat képviseli majd.

▼ Folytatódott a Szombathelyi Egyházmegye mentorprogramja a május 15-ei hétfőjén. A mentorjelölteknek ezúttal Sipos Edit, a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola tanára kétnapos élménypedagógia-foglalkozást tartott.

Mentorprogram Szombathelyen

Elsőáldozók köszöntése Herényben

A 60 évvel ezelőtti elsőáldozásukra emlékeztek május 9-én a szombathelyi-herényi Szent György-templomban összegyűlt egykori hittanokok. Az ünneplőket Molnár Szabolcs esperesplébános köszöntötte.

Fatima 100

Május 13-án, a fatimai jelenések 100. évfordulóján szentmisét mutattak be Szombathelyen, az oladi új templomban. A Fatimai Szűzanya Szaplótelen Szíve tiszteletére szentelt templomban ünnepeltek a hívek.

Gyűjtemény és Látogatóközpont megnyitása

Május 15-én megnyílt a Szily János Egyházmegyei Gyűjtemény és Látogatóközpont Szombathelyen, a Püspöki Palota újjáépített szárnyában. Veres András győri megyéspüspök áldotta meg a létesítményt.

PROGRAMAJÁNLÓ

június 16. (péntek) 20 óra Szentségimádás a papszentelés előestéjén (Szombathely, Székesegyház) • **június 16 – július 15. (péntek-szombat)** Mária Maraton – Szombathelyi Egyházmegyei szakaszok (Kőszeg, Sárvár) • **június 17. (szombat) 10 óra** Papszentelés (Szombathely, Székesegyház); **16 óra** „Hittel, reménnyel” (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia) • **június 18. (vasárnap) 9 óra** Úrnap i szentmise és körmenet (Szombathely, Székesegyház) • **június 21-23. (szerda-péntek) 10 óra** Pedagógusok nyári lelki gyakorlatok (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia) • **június 24. (szombat) 24 órás** szentségimádás (Szombathely, Szent István király templom – Szentkirály); **10 óra** Jubiláns házaspár találkozása (Szombathely, Székesegyház) • **június 29. (csütörtök) 18 óra** Újmisések szentmiséje (Szentgottárd-Zsida, Jó Pásztor kápolna) • **június 30 – július 2. (péntek-vasárnap)** Élménypedagógiai alapképzés (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia) • **július 1. (szombat) 15 óra** Bérnálás (Kőszeg, Jézus Szíve plébániatemplom) • **július 9-14. (vasárnap-péntek)** Hittan-tábor (Sitke) • **július 13. (csütörtök) 19 óra** Szentmise a Jó Pásztor kápolnánál (Szentgottárd-Zsida, Jó Pásztor kápolna)

SZILY JÁNOS EGYHÁZMEGYEI
GYŪJTEMÉNY ÉS LÁTOGATÓKÖZPONT

Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3.

NYITVA TARTÁS

Keddtől szombatig: 9 – 17

Vasárnap és hétfő: zárva

A Püspöki Palota csak vezetéssel látogatható.

Tárlatvezetések időpontjai:

9:30; 11:00; 12:30; 14:00; 15:30

BELÉPŐJEGY ÁRAK

Palota és múzeum

Felnőtt: 2000 Ft/fő

Diák, nyugdíjas: 1500 Ft/fő

Múzeum

Felnőtt: 600 Ft/fő

Diák, nyugdíjas: 500 Ft/fő

Templomtorony: 500 Ft/fő

Ritkán látott zarándok sokaság

Esztergomban ünnepeltek a Szombathelyi Egyházmegye hívei és papsága

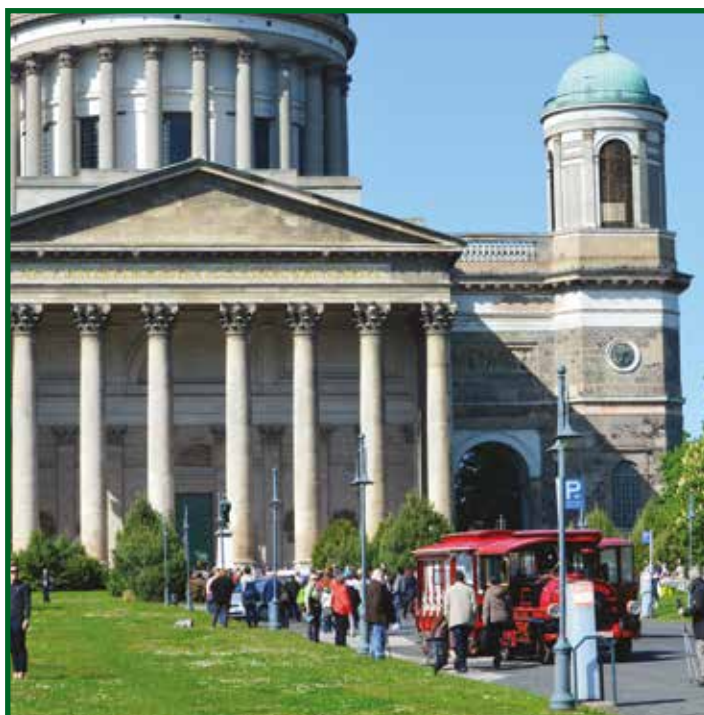
Egyházmegyénk mintegy 2500 fős zarándokcsoportja Császár István egyházmegyei kormányzó vezetésével Esztergomba látogatott május 1-jén. 48 autóbussz és tucatnyi gépkocsi indult el Vas és Zala megye falvaiból, hogy Mindszenty bíboros születésének 125. évfordulója évében megéljük közösségünk összetartozását. Szinte zsúfolásig megtöltöttük hazánk legnagyobb templomát, ahol dr. Erdő Péter bíborossal, esztergom-budapesti érsekkel ünnepeltük a szentmisét.

„Esztergom, a város, ahol Szent István született és ahol megkoronázták, mely őrzi Szent Adalbert vértanú püspök emlékét, szeretettel fogadja a Szombathelyi Egyházmegye híveit és papságát. Közbenjárásuk vezessen minket is, legyen életünk optimistává, derűssé és erőt sugárzóvá” – köszöntötte Erdő Péter bíboros a zarándokokat a prímások városában.

A szentmise végén bíboros úr vezetésével imádkoztunk Mindszenty József boldoggá avatásáért, majd a papság az altemplomban imádkozott a hercegprímás sírjánál.

Délutáni programunkban múzeumlátogatás, városnézés szerepelt, majd a lorettói litánia elimádkozása után indulunk vissza otthonainkba.

Molnár Péter

Brenner János emlékhelyek a Szombathelyi Egyházmegyében III.

Sorozatunk utolsó részéhez érkezünk. Az elmúlt lapszámokban igyekeztünk felsorolni és bemutatni néhány olyan helyet a Szombathelyi Egyházmegyében, ahol Brenner János emlékét valamilyen formában őrzik akár szobrokon, akár üvegablakon. Tisztelgés mindez az Egyházmegye vértanú sorsú papja előtt és egyben remény is, hogy emlékét soha nem feledjük el.

Az emlékhelyek bemutatását e havi lapszámunkban nem is kezdhetjük talán mással, mint a május 15-én megnyílt Szily János Egyházmegyei Gyűjtemény és Látogatóközpont új Brenner-kiállításával. A tárlat méltó módon emlékezik János atyára: személyes tárgyak, fényképek, kiadványok segítségével idézi fel e nagyszerű lelkipásztor alakját. Láthatjuk azt a reverendát, karinget, stólát is, amelyeket a végzetes éjszakán János atya viselt. De a Fettich Nándor által készített réz domborművet is, amely az első, János

atyáról készített képzőművészeti alkotás volt. Ugyancsak május 15-én áldották meg a Brenner János tiszteletére készült emléktáblát. Veres Gábor szobrászművész alkotása a Püspöki Palota oldalfalán kapott helyet és emlékeztet minden arra járót egy tiszta életútra.

Körmenden 2007. július 8-án két domborművet avattak a Battyhány-templom homlokzatán. A Szegények Orvosa Körmendért Alapítvány és a Miród-forrásért Egyesület kétnapos rendezvénnyel emlékezett meg Mindszenty Józsefről és Brenner Jánosról. A Brenner János-dombormű a templom bejáratától jobbra került elhelyezésre, melyet Lesenyei Márta Munkácsy-díjas szobrásznő készített.

Horvátnádalgán Gyürki László atya kezdeményezésére állítottak emlékművet János atyának. Mint az avató ünnepségen Gyürki atya elmondta, első sorban emlékezni szeretne Brenner Jánosra, akivel együtt tanult a győri szemináriumban, káplánként utódja volt a rábakethelyi plébánián, kanonizációs eljárása során pedig posztulátorként ő készítette elő az aktákat. Az emlékezés mellett „találkozni akar Jánossal, amikor szentmisére jövet elhalad emlékműve előtt”. Az ő lelkületével szeretné mindig bemutatni a szentmisét, és ehhez kéri közbenjárását. Gyürki atya köszönetet mondott azoknak, akik közreműködtek a szobor elkészítésében, elsősorban Lesenyei Márta Munkácsy-díjas művésznőnek – számolt be az eseményről a martinus.hu.

Ha fel kell sorolni még néhány emlékhelyet, akkor mindenképp ki kell emelni a János atya tiszteletére 2007-ben megáldott emlékművet Kemestáródfán, a Miród-forrásnál. Az emlék-

helyek után kutatva álljunk meg egy percre Zalacsében, ahol üvegablak, Zalaboldogfán, ahol falfestmény, vagy Nadasdon, ahol olajfestmény őrzi János atya emlékét.

Befejezőként lépünk kicsit távolabb az Egyházmegyétől, de csak Győrig utazzunk. A Hittudományi Főiskolán, ahol János atya végezte tanulmányait, a kertben mellszobrot állítottak tiszteletére. Emlékül és példaként a fiatal papok elé, hogy soha ne feledjék: Krisztusért akár a legnagyobb áldozatot is meg kell hozniuk.

A Szombathelyi Egyházmegye hívei és papjai buzgón őrzik Brenner János emlékét és követik példáját. Ha tehetjük, keressük fel ezeket a helyeket, mondjunk el egy imát János atya boldoggá avatásáért és azért, hogy minél többen kövessük példáját.

Molnár Péter

FATIMAI SZENTMISÉK

a Szombathelyi Egyházmegyében június hónapban

A fatimai jubileum alkalmából összegyűjtöttük, hogy Egyházmegyénkben hol tartanak fatimai szentmiséket és imaórákat. Októberig minden hónapban közreadjuk az aktuális havi információkat lapunk hasábjain ezekről a 13-ai alkalmakról, ezzel is segítve azokat, akik hónapról hónapra más templomban szeretnék köszönteni a fatimai Szűzanyát.

Celldömölk, Nagyboldogasszony-plébániatemplom

Imaóra (szentségimádás és rózsafüzér): 16:30
Szentmise és körmenet: 18:00
Gyóntatás: 18:00–19:00

Körmend, Batthyány-templom

Szentmise: 9:00
Imaóra (rózsafüzér): 8:00
Gyóntatás: igény szerint

Kőszeg, Jézus Szíve plébániatemplom

Imaóra (rózsafüzér): 17:30
Szentmise és körmenet: 18:00
Gyóntatás: a szentmise előtt

Pusztacsatár, szabadtéri oltár

Imaóra (rózsafüzér): 17:00
Szentmise és körmenet: 18:00
Gyóntatás: 17:00-tól

Szentgotthárd-Zsida, Jó Pásztor kápolna

Imaóra (rózsafüzér): 18:30
Szentmise és litánia: 19:00
Gyóntatás: igény szerint

Szombathely-Olad, Fatimai Szűzanya Szeplőtelen Szíve tiszteletére és Boldog Batthyány-Strattmann László emlékére épült templom

Imaóra (rózsafüzér): 18:15
Szentmise és körmenet: 19:00
Gyóntatás: 18:30–19:00

Szombathely-Szentkirály, Szent István király plébániatemplom

Imaóra (rózsafüzér és szentségimádás): 17:00
Szentmise és körmenet: 18:00
Gyóntatás: 17:00–18:00

Szombathely-Szóllós, Jézus Szíve plébániatemplom

Imaóra (rózsafüzér és litánia): 16:45

Torony, Szűz Mária Szent Neve plébániatemplom

Imaóra (szentségimádás): 18:30
Szentmise és körmenet: 19:00
Gyóntatás: 18:30–19:00

Vasvár, Szent Kereszt-plébániatemplom

Szentmise: 19:00
Imaóra (rózsafüzér és szentségimádás): 19:30
Gyóntatás: igény szerint

Vép, Urunk színeváltozása plébániatemplom

Imaóra (rózsafüzér és litánia): 17:30
Szentmise és körmenet: 18:30
Gyóntatás: 17:30–18:30

Zalaegerszeg, Szűz Mária Szeplőtelen Szíve plébániatemplom

Imaóra (rózsafüzér és szentségimádás): 16:00
Szentmise és körmenet: 18:00
Gyóntatás: 17:00–19:00

További információk: www.martinus.hu

Az adatok pontosságáért a Martinus szerkesztősége felelősséget nem vállal.

Szent László oltalma alatt

A Szombathely „keleti kapujában” lévő Zanat városrész ősi patrónusa Szent László, akire az idei évben a kormány által meghirdetett Szent László-év kapcsán különös figyelem irányul. A falu temploma a középkor óta hirdeti Szent László tiszteletét, s erre a falu lakossága különösen is büszke.

A Szombathelyi Egyházmegye 1777. évi megalakulása a zanati Szent László-tiszteletre is termékenyítő hatással bírt. Az új püspök, Szily János ugyanis a székvárosába történő ünnepélyes bevonulás előtt Zanaton töltötte az éjszakát. Lehet, ez a momentum is közrejátszhatott abban, hogy a főpásztor 1779-ben Hefele Menyhérttel, a szombathelyi székesegyház építőmesterével hozzáfogott a templom átépítéséhez. Ekkor emelték a templom főoltárát, amelybe hiteles Szent László-ereklýt helyeztek. Ebből mára csak az oltárasztal, valamint a Szent László megdicsőülését ábrázoló oltárkép maradt fenn. Ez utóbbi Stephan Dorfmaister munkája.

A rendszerváltást követően az egyházi élet tulajdonképpen újjáéledése során a zanati egyházközség és a hívek figyelme Szent László felé fordult. 1995-ben a szent király halálának 900. évfordulójára közadakozásból és Szombathely város támogatásával elkészült Kiss Sándor Szent László-szobra, illetve az azt körülvevő park. Azóta ez a park szolgál helyszínül a falu búcsúnapján megrendezésre kerülő színes programoknak, amelyekkel Szent László királyra emlékezik a helyi kulturális egyesület, valamint a Za-

nati Római Katolikus Egyházközség. 2000-ben került sor a templom felújítására és a régészeti kutatások elvégzésére. A feltárások során kerültek elő az épület középkori emlékei, valamint a templom körül elhelyezkedő ősi temető is. Így ma már látható a templom gótikus ablaka és a déli kapu is, amelyek mind hirdetik a zanatiak régmúlta visszatekintő Szent László-tiszteletét.

Pál Ferenc

Szent László-napok Győrben

„Lászlóban lett kereszténnyé és szentté...”

Z arándoklat és találkozás, hagyomány és élmény, hit és öröm – ezekkel a hívószavakkal szervezi a Győri Egyházmegye Szent László király jubileumi évének kiemelt eseménysorozatát Győr belvárosában.

PROGRAM

2017. június 25.

- **22:00** Orgona- és kamarazenei koncert a Szent László-napok vigíliáján – Helyszín: győr-révfalvai Szentháromság-templom

2017. június 26.

- **10:00** Tudományos konferencia, könyv- és filmbemutató – Helyszín: Richter János Hangverseny- és Konferenciaterem
- **17:00** Illei János Salamon király, Lászlónak foglya című zenés történeti játékát előadja a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Karának Boldog Özséb Színtársulata – Helyszín: Richter János Hangverseny- és Konferenciaterem
- **18:30** Ünnepi vesperás Veres András győri megyéspüspök vezetésével – Helyszín: Dunakapu téri szabadtéri színpad
- **20:00** Bogányi Gergely és a Győri Filharmonikus Zenekar koncertje – Helyszín: Dunakapu téri szabadtéri színpad. A koncertet Kiss Gy. László tárogatóművész szerenádja követi a Püspökvár tornyából.

2017. június 27.

- **10:00** Ünnepi szentmise és hagyományos körmenet a Szent László-hermával Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek vezetésével. A szentmisén koncelebrálnak a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai, valamint a szomszédos országok püspöki konferenciáinak képviselői. – Helyszín: Dunakapu tér
- **19:00** A Ghymes együttes koncertje - Helyszín: Dunakapu tér

„Jézus Szíve, benned reménylők üdvössége”

Interjú dr. Horváth Lajos atyával

Dr. Horváth Lajos atya 1933. október 16-án született Hegyhátszentpéteren, idén pedig gyémántmiséjét ünnepli, hiszen 1957. június 23-án szentelték pappá Szombathelyen. Lajos atya jelenleg a nyugdíjas éveit tölti Vasváron.

Nagyon hosszú út vezetett ideig: számos templom felújítását vezényelte le, templomépítésbe is belefogott, majd sikeresen be is fejezte azt. Kanonok, esperes, szentszéki bíró, sőt teológiai doktori címet is szerzett. Több szívműtéten esett át, de a Jóisten megsegítette, felépült, és azóta is, ha teheti, autójába ül, ellátogat Szombathelyre, illetve kisegít azokon a településeken, ahol kéri. A Püspöki Palotában beszélgettünk, azon a helyen, ahol több mint egy évtizedet töltött irodaigazgatóként.

Meséljen egy kicsit a kezdetekről! Mit kell tudnunk a családjáról, a tanulmányairól?

A Vas megyei Hegyhátszentpéteren születtem, amely amúgy a győrvári plébániához tartozik. Négyen voltunk testvérek, mind fiúk. Szüleimmel és nagynénémmel minden nap heten ültünk le az asztalhoz. Már kisgyermekként, majd nagyobbacsaként is nagyon szerettem az oltár körül sűrögni-forogni, mindig siettem, hogy jusson nekem ministránsruha, mert rajtam kívül sokan voltak még, akik segédkeztek az oltárnál. Egyik szentmisén a plébános úr kihirdette, hogy akik papi elhivatottságot éreznek magukban, jelentkezzenek, mert az Egyházmegye segíti őket a gimnáziumi, majd a szemináriumi tanulmányok elvégzésében. Az

akkori irodaigazgató, Szakos Gyula, Opus Vocationis (A hivatás műve) címén hirdette meg ezt a programot. Amikor mondtam a szüleimnek, hogy szeretnék jelentkezni, gimnáziumban tanulni, majd pap lenni, megijedtek, hogy vajon tudják-e finanszírozni a taníttatásomat, de természetesen örültek neki, hogy lekipásztor leszek. Már abban az időben is különleges volt, ha egy fiatal a papi pályát választja.

1946-ban Kőszegre, a bencés gimnáziumba kerültem, ahol bencés tanárok tanítottak minket. Mivel kiismertem már magam az adott év anyagában, és ezzel többen is így voltunk, kértük az osztályfőnök urat, hogy szeretnénk egy osztályt továbblépni. Ennek a továbblépésnek pedig a latin különbözeti vizsga volt a feltétele, amelyet egy év alatt sikerült letennem, így egyszerre kettő osztályt léphettem feljebb.

1948-ban Szombathelyre kerültem: a kisszemináriumban Kalamár Ernő prefektus nagyszerűen vezetett bennünket. Temetésekor híveivel együtt mi is, volt tanítványai szomorú szívvel búcsúztunk el tőle, mert rendkívüli módon kötődünk hozzá. Védett minket és a nagyszeminárium felé irányított bennünket. A kisszemináriumban a tanítást a gimnáziumból és a rendházukból elűzött premontrei atyák végezték mindaddig, amíg az állam ezt is be nem tiltotta. Az érettségi után 1952-ben kerültem a győri szemináriumba, ahol akkor összesen százhuszonheten voltunk. Sosem felejttem el: amikor vonultunk a szentmisére, a hívek mindig megcsodáltak bennünket, sőt sokan azért jöttek fel Győrből a székesegyházba, hogy részt vegyenek a konventmisén, és meghallgassák a kispapok szép gregorián énekét.

1957. június 23-án szentelt pappá boldog emlékű Kovács Sándor püspök atya, akinek az áhítata a szentelésben minket, szentelendőket is felemelt.

Letenyén, Kőszegen és Rábagyarmaton volt káplán majd 1963–64 között tanulmányi szabadságot kapott, illetve lefordította Szent XXIII. János pápa Egy lélek naplója című könyvét. Felkérték erre a feladatra vagy saját magától kezdte el a fordítást?

1963-ban, amikor a budapesti Hittudományi Akadémián különböző okok miatt felszabadultak helyek, lehetőségem lett rá, hogy ott tanuljak. Egy év alatt tizenhét vizsgát tettem le. Szaktanárom Gaál Ferenc, kitűnő dogmatikus volt. Elmondtam neki, hogy nagy tisztelője vagyok Jézus Szent Szívének, magam is végzem az áhítatot, terjesztem is, és sokat olvasok róla. Tudom és hiszem, hogy Jézus Szíve felírja

nevemet Szent Szívébe, hiszen megígérte. Ha pedig az én nevem ott szerepelhet, akkor az üdvösségem útjába semmi nem állhat, jó úton vagyok. Ekkor Gaál professzor egyből mondta a munkám címét: A Jézus Szíve tisztelet dogmatikus alapjai.

A dolgozat írása mellett pedig időt szakítottam a fordításra is. Híradásokból szereztem arról tudomást, hogy megjelent Szent XXIII. János pápa könyve, és késztetést éreztem rá, hogy lefordítsam. Minden nap éjjel kettő óraker keltem fel és reggel hat óráig a doktori munkámat írtam vagy a naplót fordítottam. Fogtam a francia, illetve a német kötetet és a kettőt mindig egybevetve készítettem el a fordítást. A megjelenést követően többen is írtak, mennyire köszönik, hálásak érte. A kiadó egyébként a munka stílusáért különösen is megdicsért.

Először Zalaszentgyörgyön, majd Szentgotthárdon, Sárovaron, ezt követően Kőszegen volt plébános. Szinte bejárta az egész Egyházmegyét ebben a pozícióban, és mindenhol hozott létre maradandót, gondolok itt a templomfelújításokra, közösségekre.

Összesen tíz dispoziókat kaptam aktív lelkipásztori munkám során és igyekeztem megfelelni az Egyházmegyének, egyéniségemnek megfelelően a papi szolgálatnak. Mindenhol szerettem lenni, jó kapcsolatot ápoltam az emberekkel, együtt sokra voltunk képesek. Kőszeg különösen is jó példa erre, hiszen a belső és a külső felújítást követően 1994-ben együtt ünnepeltük a hívő közösséggel a Jézus Szíve templom 100 éves jubileumát. Kőszeg számomra azért is volt különleges, mert itt voltam kisdíák, itt kezdtem hitoktatni, voltam itt káplán, majd lettem plébános. Ahogy Szent Pál mondja: „Félelemmel és izgalommal jöttem hozzátok.” Én is így voltam Kőszeggel. Arra gondoltam, hogy meg tudok-e majd felelni ezen a számomra különleges helyen. Székely apát úrnak lettem az utóda, aki Kőszegről Győrvárra került, ahonnan én is származom. Nagyon jól ismertük egymást, a szemináriumi éveim alatt is tartottuk a kapcsolatot. Tiszteltem tudását, magaviseletét, szerettem az előadásait, prédikációit hallgatni.

1997 és 2009 között a szombathelyi Jézus Szíve Plébánia plébánosa volt, munkájának köszönhetjük az új szőlősi templomot. Mi volt ennek az időszaknak a nehézsége és szépsége?

Az időszak nehézsége természetesen magának a templom építésének háttéradatai és az anyagi források előteremtése voltak. Mikor bejelentettem a híveknek, hogy bizony belevágunk, egyszerre láttam rajtuk a lelkesedést és a félelmet is. Semmi anyagi forrásunk nem volt, de szépen lassan jöttek a felajánlások: kaptunk kétfélmillió forintot érő, ugyanakkor tizenkét vagy hatvanhét millió forintot érő ingatlant is, amit a templom javára ajánlottak fel. Sokszor leborultam az asztalra a nap végén, mert nem tudtam, miből fizetem ki másnap a vállalkozók több milliós számláit, de ilyenkor mindig jött egy segítő kéz, egy felajánlás. Molnár

János esperes társam egyszer azt mondta nekem: „Neked könnyű templomot építeni, mert gazdag szponzorod van.” „Kire gondolsz?” – kérdeztem. Ő pedig ezt válaszolta: „Jézus Szíve, hiszen te magad is tudod, hogy van egy ígérete, miszerint az őt tisztelőket minden vállalkozását megáldja.” Ez szó szerint bekövetkezett: a nehéz helyzetekben megoldódtak a problémák. Ezen időszak szép élménye még, hogy Konkoly püspök úrral teljes békében és szeretetben tudtunk együttműködni és munkálkodni.

A Brenner János Emlékévből mindenképp térjünk ki arra, hogy Lajos atya mind a három Brenner fiúval kapcsolatban lehetett. Milyen emlékek kötik Önt a Brenner testvérekhez?

A legelső emlékem, hogy a győri szemináriumban ők hárman voltak fiútestvérek: László ötödéves, János harmadéves volt, amikor mi Józseffel elsősök lettünk. Nagyon tiszteltem mindhármukat: Laci, aki főduktor is volt a szemináriumban, tehát egyfajta vezető a kispapok között, nagyon jól beszélt idegen nyelveken, illetve mindenki csodálta a földrajzi tudását. Többször jött hozzánk, elsősökhöz is, ellenőrizte, hogy minden rendben van-e.

Jánost úgy tudnám jellemezni, hogy ő egy derűs, vidám lelkületű kispap volt, ugyanakkor a kápolnában, készülődés közben a szent komolyságot lehetett látni rajta. A körülötte lévők érezhették, mennyire készül a papságra, mennyire boldog, hogy ott lehet a szeminárium falai között. Igazi példa lehetett társai számára, erkölcsi magatartása, tanulmánya szerint is kitűnő volt.

Józsisal pedig összeköt, hogy egy évfolyamba jártunk és egy napon szenteltek fel minket. A Püspöki Hivatalban (Aula), István és András püspök atyák kormányzása alatt munkatársak is voltunk.

Befejezésként pedig hadd kérdezzem a gyémántmiséről! Hol mondja majd az elsőt, illetve milyen gondolatok járnak a fejében pappá szentelésének hatvanadik évfordulóján?

Az ember ilyen alkalmakkor különösen is átgondolja az elmúlt éveket. A legelső gondolatom természetesen a hála, hogy megérhettem, valamint hogy abból a kis fatornyos faluból el mertem indulni, és ezeket a szolgálatokat tudtam teljesíteni. Ahogy az általam nagyon tisztelt, előbb említett XXIII. János mondta: „Oboedientia et pax”, vagyis „Engedelmesség és béke”. Számomra ez azt jelenti ma is, hogy engedelmeskedem, így béke van a szívemben. Soha nem mondtam nemet arra, ha felkértek, vagy ha egy új helyre kellett mennem. A másik fő gondolat pedig, amelyet egy augsburgi polgármesteri hivatalban olvastam: „Az előljáró ereje a rábizottak szeretetében van.” Engem ez irányított mindig és viszonzást is kaptam érte.

A legelső gyémántmisét a szőlősi templomban mondom, majd a másodikat Kőszegen, a harmadikat pedig Vasváron. A betegségemből való felépülés után megfogadtam, hogy bárhova hívnak, elmegyek, folytatom a szolgálatot.

H. Pezenhófer Brigitta

GYALOGOS ZARÁNDOKLAT A BRENNER JÁNOS EMLÉKÉVBEN

Egyházmegyénk papjaiért, szerzeteseiért,
valamint papi és szerzetesi hivatásokért,
Brenner János boldoggá avatásáért,
az új püspök atyáért

Útvonal:

Szombathely – Ják – Csákánydoroszló – Szentgotthárd

Időpont:

2017. augusztus 3 – 5.,
de egy-egy napon való részvétel is lehetséges

Lelki vezető:

Heiter Róbert Gottfried OPraem

Információ és jelentkezés:

2017. június 10-ig a zarandoklatszekes@gmail.com címen

A Szentatya június havi imaszándéka

Egyetemes szándék: A nemzetek vezetőiért, hogy tudatosan tegyenek azért, hogy megszűnjön a fegyverkereskedelem, amely sok ártatlan áldozatba kerül.

Humor

KI MIT TUD

Szent János evangéliumában olvasható, hogy az Úr átadja Péternek a hatalmat. Előtte azonban háromszor kérdezte meg az apostolt, szereti-e őt.

Erről beszél a gyerekeknek a hitoktató, majd felteszi a kérdést:

– Jézus mindenről tudott. Mit gondoltok, miért kérdezte Pé-

tertől még háromszor ugyan-
azt?

*Pisti rövid gondolkodás után
kivágja:*

– Úgy történhetett, ahogyan az iskolában szokás: a tanító bácsi tudja a választ, mégis tízszer megkérdezi tőlünk ugyanazt.

HITTAN KRIMI

– Mit tanultatok hittanórán?
– kérdi unokáját a nagymama.
– Éppen most végzünk a Szentlélekkel.

WEÖRES SÁNDOR

BARANGOLÓK

*Gyöngy az idő, vándoroljunk,
nincs szekerünk, bandukoljunk,
lassú folyó ága mellett
járjuk a halk fűzfa-berket.*

*Este a láb gyöngye, fáradt,
lombok alatt nézünk ágyat.
Szöcske-bokán jó az álom,
száll a világ lepke-szárnyon.*

„Ne az élet nehézségein törjük fejünket, hanem azok megoldásán.” (P. Majsai Mór)

